

POWSTAŁY (9) *part praet act*

o oraz a jasne (w tym w a 1 r. błędne znakowanie).

sg m N powstały (3). ◇ f N powstała (2). ◇ G powstał(e)j (1). ◇ A powstała (1). ◇ pl D powstałym (1). ◇ L powstałych (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVIII w. s.v. powstać.

1. Który wstał, podniósł się; przen: wyzdrowiał; recidivus Cn (1) :

Wyrażenie: »z niemocy powstały« (1): rufzywłzy [Aleksander] załtępy przyciągnął do Mácedoniei/ á thám nálażł mátkę fwoię z niemocy powłtháłą [ab egritudine convaluisse] HistAl Dv.

2. Który powstał, zaistniał, zaczął być (6) :

a. O ludziach i istotach nadprzyrodzonych (5) :

powstały od kogo (1): Toż fię o dziśieyżych Heretykách nie dawno od Lutrá powłtáłych mowić może. SkarJedn 28.

powstały skąd (1): Antychrist z Rzymá powstały Rzym opánował. CzechEp 370 marg.

Przen: O apokaliptycznej bestii utożsamianej przez Reja z papieństwem (3) :

powstały z czego (1): Tu iuż dáley Duch święty prorokuie przez Anyoła Ianowi świętemu: Iż bełtia tá pollednia to iełt oná dwurogáta á nowo z ziemie powłtála zbuntuie fie RejAp 144v.

Wyrażenie: »nowo powstały« (3): Weyrzy ná czoła álbo ná głowy Mnichow/ Popow/ y wólcelkich łtanow duchownych iełli nie vyrzyłz piątná álbo cechy goloney tey nowopowłtáley bełtiey ná głowie káżdego. RejAp 115v, 115v, 144v.

b. O obiekcie materialnym [z czego] (1) : Pożrzymy po wólzytkich łtaniech fwiátá tego/ co ich y dzifia iełt [...]/ iełliże vyrzyłz dom ktory ze złęgo nábycia powłtáły/ áby fie dłuogo rołkorzenić miał/ á márnne vpáść nie miał. RejZwierc 40.

3. Zmartwychwstały (1) :

W przeciwstawieniu : »umarły ... z martwych powstały« (1): RejPosWstaw [143³]v cf »z martwych powstały«.

Wyrażenie: »z martwych powstały« (1): S tego wólzytkiego obaczywamy/ tę być Piotrá ł. á ktemu Apołtolłką náuką/ ktora w łámym Pánie Kryłtufie Synie Bożym y człowieczym zá nas wcielonym/ vmárłym/ y z martwych powłtáłym/ [...] opowieda wólcelką zupełność/ odpułzczenie grzechow RejPosWstaw [143³]v.

***** Bez wystarczającego kontekstu (1) :** Exortus – Powłtały. Calep 391a.

Synonimy: 2. poczynający, poczynający się, wesły.

Cf NIEPOWSTAŁY, POWSTAĆ